

JUDr. KLÁRA KOŘÍNKOVÁ, Ph.D.
advokátní kancelář

Etika a slovní projevy advokáta

Česká advokátní komora, 16.12.2025

JUDr. Klára Kořínková, Ph.D., LL.M.

Zákon o advokacii

HLAVA TŘETÍ

Práva a povinnosti advokátů

§ 17

Advokát postupuje zejména při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.

§ 17

- **ÚS I, ÚS 393/1998:** Pro advokáta, který je činný v právním státě, nemůže být obtížné nebo neobvyklé zjistit, které způsoby chování a jednání a které hodnoty mravnosti a lidské důstojnosti je třeba respektovat, aniž by byly výslovně vypočteny v jednotlivých ustanoveních, což ostatně není vůbec možné.
- **NS 33 Odo 506/2001 (C 2015):** Pravidla profesijní etiky a Pravidla soutěže advokátů České republiky jsou stavovským předpisem a zakládají vztah mezi advokátem a Českou advokátní komorou, zejména kárnou odpovědnost advokáta v případě jejich porušení. Nejsou však závazná pro jiné osoby. Právní úkon učiněný v rozporu s nimi nelze považovat za právní úkon v rozporu se zákonem. Příkazní smlouvu o zastupování advokátem a v jejím rámci dohodu o smluvní odměně je však třeba poměřovat § 39 ObčZ (pozn. zák. č. 64/1964 Sb.), podle něhož je právní úkon neplatný i v případě, že se přiči dobrým mravům.

§ 17, NSS 5 As 34/2003 (BA 1/2005 s. 52):

NSS 5 As 34/2003 (BA 1/2005 s. 52):

1) Zákonodárcem důsledné rozlišení pojmů výkon advokacie a poskytování právních služeb znamená, že veškeré úkony advokáta, které činí v souvislosti s výkonem nezávislého povolání advokáta, tedy i ty, k nimž je povinován či které učiní v souvislosti s poskytováním právní služby, a to i poté, co je zastupování klienta ukončeno, činí nikoliv jako občan, ale jako advokát při výkonu svého povolání, tedy při výkonu advokacie.

2) Podle ustanovení § 17 AZ se advokát, jako příslušník této profese, dobrovolně podřizuje pravidlům etického chování, která jsou i nad rámec požadavků stanovených právními normami pro ostatní subjekty práva. Některá z těchto pravidel se prosazují výslovně do textů právních norem, jiná jsou součástí psaných či nepsaných kodexů.

3) Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů ČR zavazují advokáta k určitému chování nejen při výkonu advokacie, ale i v soukromé sféře, přičemž hlavním důvodem je ochrana advokátního stavu a ochrana veřejných zájmů. Požadavky na poctivé, čestné a slušné chování advokáta vymezené v čl. 4 odst. 1 PPE je třeba chápat jako generální skutkovou podstatu, pokrývající pravidla v celé jejich šíři. Požadavek poctivosti, čestnosti a slušnosti platí tedy nejen pro výkon advokacie, ale i pro soukromý život advokáta, pro vztahy k jeho soukromým věřitelům a dlužníkům, pro jeho projevy na veřejnosti, pro jeho chování ve společenském styku apod.

4) Jde o závažné porušení povinnosti advokáta, jestliže z důvodu, který znal již dříve, vypoví plnou moc až krátce před hlavním líčením.

§ 17

- **NSS 6 Ads 41/2008:** Advokát je v důsledku povinnosti zakotvené v § 17 AZ ve spojení s čl. 17 odst. 1 PPE zavázán k vysokému standardu chování vůči soudům, protože nelze akceptovat u advokáta způsoby, které by případně mohly být za určitých okolností omluvitelné u účastníka řízení (např. při vědomí jeho dlouhodobé frustrace z neúspěšnosti ve vedeném sporu).
- **KR 28/11:** Jde o závažné porušení povinností advokáta, jestliže v průběhu jednání o uzavření dohody o úschově kupní ceny tuto kupní cenu převezme, a poté ji převede v rozporu s navrženými ujednáními.
- **KR 22/10:** Je kárným proviněním, jestliže advokátní koncipient se osobně účastní obsazení skladu tím, že za použití násilí vnikne do budovy, otevře vrata a zpřístupní k odvezení zboží.
- **KR 11/05:** Pravidla profesionální etiky zavazují advokáta k určitému chování nejen při výkonu advokacie, ale i v soukromé sféře. Proto advokát, který nezaplatí svůj soukromý dluh, navíc přisouzený věřiteli pravomocným rozhodnutím soudu, závažným způsobem porušuje povinnosti advokáta a dopouští se kárného provinění.

§ 17a

- 1) V trestním řízení před soudem, v řízení před Nejvyšším soudem, Nejvyšším správním soudem a Ústavním soudem je advokát povinen používat stavovský oděv advokáta.
- 2) Komora stavovským předpisem stanoví vzhled stavovského oděvu advokáta.
- 3) Komora je oprávněna na základě provedeného výběrového řízení určit jednoho nebo více dodavatelů stavovského oděvu.

§ 18

1) Advokát je oprávněn poskytnutí právních služeb odmítnout, pokud nebyl podle zvláštních právních předpisů ustanoven nebo Komorou k poskytnutí právních služeb podle odstavce 2 a § 18a až 18c určen; ustanovení § 19 tím není dotčeno.

2) Ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů^{7c)} a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen "žadatel"), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí

- a) právní porady podle § 18a, nebo
- b) právní služby podle § 18c.

§ 19

1) Advokát je povinen poskytnutí právních služeb odmítnout, jestliže

- a) v téže věci nebo ve věci související již poskytl právní služby jinému, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá,
- b) osobě, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o právní služby žádá, poskytl již v téže věci nebo věci související právní služby advokát, s nímž vykonává advokacii, ve společně (§ 11 odst. 1), nebo v případě zaměstnaného advokáta advokát, který je jeho zaměstnavatelem, anebo advokát, který je zaměstnancem stejného zaměstnavatele,
- c) by informace, kterou má o jiném klientovi nebo o bývalém klientovi, mohla toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, neoprávněně zvýhodnit,
- d) projednání věci se zúčastnil advokát, případně osoba advokátovi blízká,
- e) zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, jsou v rozporu se zájmy advokáta nebo osoby advokátovi blízké.

2) Účastí na projednání věci podle odstavce 1 písm. d) není poskytování právních služeb advokátem nebo osobami uvedenými v § 2 odst. 2.

§ 20

- 1) Advokát je povinen smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 19.
- 2) Advokát je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost. Advokát je oprávněn takto postupovat také tehdy, pokud klient přes poučení advokátem o tom, že jeho pokyny jsou v rozporu s právním nebo stavovským předpisem, trvá na tom, aby advokát přesto postupoval podle těchto pokynů.
- 3) Advokát je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, nesložil-li klient přiměřenou zálohu na odměnu za poskytnutí právních služeb, ačkoliv byl o to advokátem požádán.
- 4) Klient je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět kdykoliv, a to i bez udání důvodu.
- 5) Výpovědní dobu je možné sjednat pouze pro případ výpovědi smlouvy o poskytování právních služeb ze strany advokáta podle odstavce 2 věty první nebo ze strany klienta; výpovědní doba však nesmí být delší než tři měsíce.
- 6) Nedohodne-li se advokát s klientem jinak nebo neučiní-li klient jiné opatření, je advokát povinen po dobu 15 dnů ode dne, kdy smlouva o poskytování právních služeb na základě výpovědi podle odstavců 1 až 5 nebo z jiného důvodu zanikla, činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpel na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. To neplatí, pokud klient advokátovi sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá.

§ 21

1) Advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb.

2) Povinnosti mlčenlivosti může advokáta zprostit pouze klient a po jeho smrti či zániku právního nástupce klienta; má-li klient více právních nástupců, ke zproštění advokáta povinnosti mlčenlivosti je potřebný souhlasný projev všech právních nástupců klienta. Zbavení povinnosti mlčenlivosti advokáta klientem nebo jeho právním nástupcem anebo jeho právními nástupci musí být provedeno písemnou formou a musí být adresováno advokátovi; v řízení před soudem tak lze učinit i ústně do protokolu. I poté je však advokát povinen zachovávat mlčenlivost, je-li z okolností případu zřejmé, že ho klient nebo jeho právní nástupce této povinnosti zprostil pod nátlakem nebo v tísní.

3) Advokát nemá povinnost mlčenlivosti ve vztahu k osobě, kterou pověřuje provedením jednotlivých úkonů právních služeb, pokud je tato osoba povinna sama tuto povinnost zachovávat.

4) Povinností mlčenlivosti není advokát vázán v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním a klientem nebo jeho právním nástupcem; povinností mlčenlivosti není advokát vázán též v řízení podle § 55, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Komory anebo v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o této žalobě podle zvláštního právního předpisu^{8a}), jakož i v řízení ve věcech uvedených v § 55b, a to v rozsahu nezbytném pro ochranu jeho práv nebo právem chráněných zájmů jako advokáta.

5) Povinností mlčenlivosti advokáta nejsou dotčeny jeho povinnosti jako daňového subjektu stanovené zvláštními předpisy o správě daní a poplatků;⁹) i v tomto případě je však advokát povinen zachovávat mlčenlivost o povaze věci, ve které právní služby poskytl nebo poskytuje.

§ 21

6) Povinnosti mlčenlivosti se advokát nemůže dovolávat v kárném řízení, jakož i vůči advokátovi, který byl pověřen předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k proverení, zda došlo ke kárnému provinění (§ 33 odst. 3). Povinnosti mlčenlivosti se advokát nemůže dovolávat při plnění povinností podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, jakož i vůči zástupci Komory při provádění úkonů podle odstavce 10. Povinnosti mlčenlivosti se advokát nemůže dovolávat při poskytnutí informací správci daně při plnění povinností stanovených daňovým řádem advokátovi jako povinné osobě podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

7) Povinností mlčenlivosti není dotčena zákonem uložená povinnost přezít spáchání trestného činu.10)

8) Povinnost mlčenlivosti trvá i po vyřknutí ze seznamu advokátů.

9) Povinnost mlčenlivosti v rozsahu stanoveném v odstavcích 1 až 8 se vztahuje obdobně i na

a) zaměstnance advokáta nebo společnosti anebo zahraniční společnosti, jakož i na jiné osoby, které se s advokátem nebo ve společnosti anebo v zahraniční společnosti podílejí na poskytování právních služeb,

b) členy orgánů Komory a její zaměstnance, jakož i na všechny osoby, které se účastní správního řízení podle § 55 nebo kárného řízení, včetně advokátů pověřených předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k proverení, zda došlo ke kárnému provinění (§ 33 odst. 3).

10) Členové orgánů Komory, její zaměstnanci a advokáti pověřeni předsedou kontrolní rady provedením přípravných úkonů k proverení, zda došlo ke kárnému provinění, nejsou vázáni povinností mlčenlivosti podle odstavce 9 v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem ve věcech uvedených v odstavci 4 části věty za středníkem. Členové orgánů Komory a její zaměstnanci nejsou dále vázáni povinností mlčenlivosti v rozsahu nezbytném ke splnění informační povinnosti podle § 10 odst. 2 až 4, § 35d a § 35r odst. 1, 2 a 4.

§ 22

- 1) Advokacie se vykonává zpravidla za odměnu; od klienta lze žádat přiměřenou zálohu.
- 2) Zaměstnaný advokát vykonává advokacii za mzdu stanovenou podle zvláštních právních předpisů, kterou mu poskytuje jeho zaměstnavatel.
- 3) Způsob určení odměny a náhrad advokáta, který vykonává advokacii samostatně nebo společně s jinými advokáty (§ 11 odst. 1), případně i jejich výši, stanoví Ministerstvo spravedlnosti po předchozím vyjádření Komory vyhláškou - vyhl č. 177/1996 Sb.

§ 23

- 1) Byl-li advokát ustanoven, hradí jeho odměnu stát.
- 2) Byl-li advokát určen Komorou podle § 18a nebo 18b, hradí jeho odměnu stát. Náhrada za promeškaný čas a náhrada cestovních výdajů náleží advokátovi pouze v odůvodněných případech.
- 3) Byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby spočívající v zastoupení v řízení před orgány veřejné správy a v řízení před Ústavním soudem, hradí jeho odměnu stát podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, není-li stanoveno jinak. V ostatních věcech má advokát určený podle § 18c pouze nárok na poskytnutí náhrady podle stavovského předpisu. Ustanovení § 22 odst. 1 části věty za středníkem se nepoužije.
- 4) Hradí-li odměnu advokáta stát podle odstavce 2 nebo 3, je advokát povinen odměnu vyúčtovat a vyúčtování spolu s žádostí o úhradu Komore zaslat ve lhůtě jednoho měsíce od poskytnutí právní porady podle § 18a nebo od ukončení poskytování právních služeb podle § 18c. Komora provede ve lhůtě jednoho měsíce kontrolu úplnosti a bezvadnosti zasláného vyúčtování a v případě zjištěných nesprávností vrátí vyúčtování advokátovi k opravě. Žádost o úhradu předkládá Komora Ministerstvu spravedlnosti k proplacení.

§ 23a

Je-li advokát, společnost nebo zahraniční společnost plátcem daně z přidané hodnoty, náleží advokátovi, společnosti nebo zahraniční společnosti k odměně a k náhradám podle § 22 nebo 23 rovněž částka odpovídající této dani, kterou jsou povinni advokát nebo společnost z odměny a z náhrad odvést.

§ 24

1) Advokát odpovídá klientovi za újmu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Advokát odpovídá za újmu způsobenou klientovi i tehdy, byla-li újma způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jiným jeho zaměstnancem než zaměstnaným advokátem; odpovědnost těchto osob za újmu způsobenou zaměstnavateli podle zvláštních právních předpisů tím není dotčena.

2) Vykonává-li advokát advokacii ve společnosti nebo v zahraniční společnosti, odpovídá klientovi za újmu podle odstavce 1 tato společnost nebo zahraniční společnost.

3) Za újmu způsobenou v souvislosti s výkonem advokacie zaměstnaným advokátem odpovídá klientovi zaměstnavatel advokáta, a to i v případě uvedeném v § 15b.

4) Advokát nebo společnost se odpovědnosti podle odstavců 1 až 3 zproští, prokáží-li, že újmě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na nich požadovat.

§ 24a

1) Advokát, který vykonává advokacii samostatně nebo ve sdružení, musí být pojištěn pro případ odpovědnosti za újmu, za kterou klientovi odpovídá podle § 24 odst. 1, jakož i pro případ vzniku povinnosti k náhradě újmy, k jejímuž splnění je advokát vykonávající advokacii ve sdružení podle zvláštních právních předpisů povinen z důvodu solidární odpovědnosti. Advokát, který vykonává advokacii ve veřejné obchodní společnosti nebo jako komplementář komanditní společnosti, musí být v rámci pojištění společnosti nebo samostatně pojištěn pro případ vzniku závazku k náhradě škody, za kterou odpovídá podle § 24 odst. 2 tato společnost, a advokát je podle zvláštních právních předpisů povinen k jeho splnění z důvodu ručení jako její společník.

2) Limit pojistného plnění z pojištění advokátů podle odstavce 1 musí být přiměřený možné újmě. Minimální limit pojistného plnění z pojištění advokátů podle odstavce 1 stanoví Komora stavovským předpisem - činí 7 mil. Kč.

§ 24c

1) Komora sjednává pro advokáty, vykonávající advokacii samostatně nebo jako společníci sdružení, pojištění pro případ odpovědnosti za újmu, za kterou klientovi odpovídají podle § 24 odst. 1 (dále jen „hromadné pojištění advokátů“). Pojistnou smlouvu o hromadném pojištění advokátů uveřejní Komora ve Věstníku. Advokát je povinen zaplatit Komorě pojistné z hromadného pojištění advokátů do konce kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, na nějž se hromadné pojištění advokátů vztahuje.

2) Pokud advokát nechce být hromadného pojištění advokátů účasten, předloží nejpozději do uplynutí lhůty podle odstavce 1 Komorě stejnopis nebo úředně ověřenou kopii pojistné smlouvy, popřípadě doklad vydaný pojišťovnou nebo jinou příslušnou osobou, dosvědčující, že je pro příslušný kalendářní rok pojištěn samostatně; minimální limit pojistného plnění z takto sjednaného pojištění však nesmí být nikdy nižší, než kolik by činil v případě hromadného pojištění advokátů, tj. 7 mil. Kč.

§ 25

- 1) O poskytování právních služeb je advokát povinen vést přiměřenou dokumentaci.
- 2) Ustanovením odstavce 1 nejsou dotčeny zvláštní předpisy o účetnictví.¹¹⁾

§ 25a

1) Prohlášením o pravosti podpisu (dále jen "prohlášení") advokát prohlašuje, že jednájící osoba dokument před ním vlastnoručně podepsala nebo elektronický podpis na dokumentu uznala za vlastní. Prohlášení se provádí na žádost jednájící osoby a má stejné účinky jako úřední ověření podpisu.

2) Prohlášení musí být vyhotoveno na listině nebo na listu pevně s ní spojeném. Jde-li o elektronický podpis, prohlášení se vyhotoví v elektronické podobě a s elektronicky podepsaným dokumentem se spojí tak, aby nedošlo k porušení integrity dokumentu, na němž je elektronický podpis jednájící osoby.

3) Prohlášení obsahuje

- a) běžné číslo, pod kterým je prohlášení zapsáno v knize o prohlášeních o pravosti podpisu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum a místo narození jednájící osoby,
- c) adresu místa trvalého pobytu nebo adresu místa pobytu na území České republiky anebo adresu bydliště mimo území České republiky jednájící osoby, je-li v předloženém dokladu uvedena; pokud předložený doklad tento údaj neobsahuje, zapíše se údaj na základě ústního prohlášení jednájící osoby,
- d) označení dokladu, na jehož základě byly údaje podle písmen b) a c) zjištěny,
- e) údaj o tom, že jednájící osoba dokument před advokátem podepsala, nebo že elektronický podpis na dokumentu uznala za vlastní,
- f) datum a místo, kde bylo prohlášení advokátem učiněno,
- g) jméno, popřípadě jména a příjmení advokáta a jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátů; je-li advokát zastoupen advokátním koncipientem, obsahuje prohlášení rovněž jméno a příjmení advokátního koncipienta a jeho evidenční číslo podle zápisu v seznamu advokátních koncipientů a jeho podpis s dodatkem "v zastoupení",
- h) kvalifikovaný elektronický podpis advokáta a jeho kvalifikované elektronické časové razítko, jde-li o prohlášení o pravosti elektronického podpisu.

4) Advokát je povinen vést evidenci o všech učiněných prohlášeních formou knihy o prohlášeních o pravosti podpisu, kterou Komora vydá advokátovi za úplatu poté, co advokát předloží úředně ověřený vzor svého podpisu.

5) Advokát se může při prohlášení nechat zastoupit advokátním koncipientem, který Komoře předložil úředně ověřený vzor svého podpisu.

6) Podrobnosti o povinnostech advokáta a advokátního koncipienta podle předchozích odstavců stanoví stavovský předpis.

§ 25b

- 1) Advokát zapůjčí příslušný svazek knihy o prohlášeních o pravosti podpisu, popřípadě umožní pořízení opisu nebo výpisu z tohoto svazku Komorě, Ministerstvu spravedlnosti při výkonu jeho působnosti podle § 52b, soudu, orgánu činnému v trestním řízení nebo znalci, který byl ustanoven v řízení před státním nebo jiným orgánem, pokud znalec nemůže podat znalecký posudek bez seznámení se s ním.
- 2) Má-li předseda kontrolní rady nebo jím pověřený člen kontrolní rady za to, že advokát při činění prohlášení o pravosti podpisu porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo stavovským předpisem, je oprávněn knihu zadržet; předseda kontrolní rady bez zbytečného odkladu navrhne představenstvu předběžné odejmutí knihy.
- 3) Představenstvo bez zbytečného odkladu rozhodne o předběžném odejmutí knihy, nasvědčují-li skutečnosti tomu, že advokát při činění prohlášení o pravosti podpisu porušil povinnosti stanovené tímto zákonem nebo stavovským předpisem.
- 4) Rozhodnutí představenstva o předběžném odejmutí knihy podle odstavce 3 zaniká
 - a) nebylo-li proti advokátovi, jemuž byla kniha o prohlášeních o pravosti podpisu předběžně odejmuta, ve lhůtě tří měsíců od právní moci rozhodnutí o předběžném odejmutí knihy zahájeno kárné řízení v souvislosti se zadrženou knihou o prohlášeních o pravosti podpisu,
 - b) dnem právní moci rozhodnutí vydaného v kárném řízení vedeném proti advokátovi v souvislosti se zadrženou knihou o prohlášeních o pravosti podpisu.

§ 25c

Advokát je oprávněn provádět autorizovanou konverzi dokumentů postupem podle zvláštního právního předpisu.

§ 26

- 1) Advokát se v rámci svého pověření může dát zastoupit jiným advokátem.
- 2) Nestanoví-li zvláštní předpis jinak, může advokáta při jednotlivých úkonech právní pomoci zastoupit i zaměstnanec advokáta nebo advokátní koncipient.

§ 27

1) Brání-li advokátovi, který vykonává advokacii samostatně, jakákoliv překážka ve vykonávání advokacie a neučiní-li jiné opatření za účelem ochrany práv nebo právem chráněných zájmů svých klientů, je povinen ustanovit bez odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy taková překážka vznikla, jiného advokáta po dohodě s ním svým zástupcem (§ 26 odst. 1) a klienty o tom bezodkladně písemně vyrozumět; ustanovení § 29 odst. 2 tím není dotčeno. Poruší-li advokát tuto povinnost, určí zástupce Komora s tím, že podle okolností případu určí i výši náhrady, kterou je povinen advokát zástupci poskytnout.

2) Nedohodne-li se zástupce advokáta, určený Komorou podle odstavce 1 věty druhé, s klientem do jednoho měsíce ode dne, kdy byl klient o určení zástupce vyrozuměn, jinak nebo neučiní-li klient v této lhůtě jiné opatření, přecházejí na zástupce ve vztahu ke klientovi práva a povinnosti zastupovaného advokáta, vyplývající ze smlouvy o poskytování právních služeb, včetně práv a povinností vyplývajících ze zastupování klienta v řízení před soudy nebo jinými orgány a práv a povinností obhájce v trestním řízení. To platí i v případě, kdy byl vztah mezi klientem a advokátem založen určením podle § 18 odst. 2 nebo ustanovením podle zvláštních právních předpisů. Komora tento přechod práv a povinností na žádost zástupce osvědčí. Ustanovení § 19 a 20 se použijí pro zástupce advokáta určeného Komorou podle odstavce 1 věty druhé obdobně.

3) Předmětem přechodu práv a povinností podle odstavce 2 není povinnost zastupovaného advokáta k náhradě újmy (§ 24 odst. 1), jakož i povinnost k vrácení věcí, včetně peněžních prostředků poskytnutých klientem. Na zástupce nepřecházejí také další povinnosti a práva vyplývající z původního smluvního vztahu mezi advokátem a klientem, pokud by byl zástupce v důsledku jejich přechodu vůči tomuto advokátovi bezdůvodně zvýhodněn nebo znevýhodněn anebo pokud by splnění těchto povinností nebylo možno po zástupci spravedlivě požadovat.

4) Pokud byl advokát, který vykonával advokacii samostatně, vyškrtnut ze seznamu advokátů, určí Komora jiného advokáta jeho nástupcem, popřípadě učiní jiná vhodná opatření k ochraně práv a právem chráněných zájmů klientů vyškrtnutého advokáta; určený nástupce bezodkladně písemně vyrozumí tyto klienty o přijatých opatřeních. Pokud je to vzhledem k okolnostem případu třeba, může Komora určit nástupcem vyškrtnutého advokáta i více advokátů. Ustanovení odstavců 2 a 3, upravující přechod práv a povinností mezi zastoupeným advokátem a jeho zástupcem, platí pro přechod práv a povinností mezi advokátem vyškrtnutým ze seznamu advokátů a jeho nástupcem obdobně.

5) Zemřel-li advokát, který vykonával advokacii samostatně, soud na návrh Komory jmenuje nástupce zemřelého advokáta, pokud se jmenováním souhlasí, správcem té části pozůstalosti, kterou zemřelý advokát používal k výkonu advokacie.

§ 28

- 1) Advokát nebo advokátní koncipient jsou v zájmu cti a vážnosti advokátního stavu povinni před tím, než proti jinému advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi zahájí soudní nebo jiné řízení ve věci související s výkonem advokacie, využít smírčího řízení před orgány Komory; to neplatí, je-li alespoň jedním z účastníků sporu třetí osoba.
- 2) Smírčí řízení je zpravidla vedeno před předsedou Komory nebo jiným členem jejího představenstva; jeho účelem je vést účastníky sporu k jeho vyřešení smírem.
- 3) Podrobnosti o smírčím řízení stanoví stavovský předpis.

§ 29

1) Advokát je povinen oznámit Komoře bez odkladu po zahájení výkonu advokacie své sídlo, způsob, jakým vykonává advokacii, jakož i další skutečnosti nezbytné pro vedení seznamu advokátů stanovené stavovským předpisem; advokát je povinen oznámit Komoře bez odkladu i změny těchto skutečností, a to do jednoho týdne poté, co nastaly.

2) Advokát je povinen oznámit Komoře ve lhůtě uvedené v odstavci 1 veškeré skutečnosti, které by mohly být důvodem k pozastavení výkonu advokacie nebo k vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

§ 30

- 1) Advokát je povinen platit příspěvky na činnost Komory a odvody do sociálního fondu Komory, popřípadě provádět další platby předvídané zákonem o advokacii
- 2) Splatné dluhy nezanikají vyškrtnutím ze seznamu advokátů; to neplatí, jde-li o vyškrtnutí z důvodů uvedených v § 7b odst. 1 písm. a) až c) - smrt, omezení svéprávnosti, prohlášení za mrtvého.

§ 31

Advokát nebo společnost anebo zahraniční společnost, která zaměstnává advokátního koncipienta, jsou povinny vytvářet takové pracovní podmínky, které advokátnímu koncipientovi umožní řádnou přípravu na povolání advokáta; advokátnímu koncipientovi musí být zejména umožněna účast na školeních pořádaných Komorou, řádná příprava na advokátní zkoušku, jakož i účast u advokátní zkoušky.

HLAVA ČTVRTÁ

Kárná odpovědnost a kárné řízení

§ 32

Kárné provinění a jeho následky

- 1) Advokát a advokátní koncipient jsou kárně odpovědni za kárné provinění.
- 2) Kárným proviněním je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem s výjimkou zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo stavovským předpisem.
- 3) Advokátovi lze za kárné provinění uložit některé z těchto kárných opatření:
 - a) napomenutí,
 - b) veřejné napomenutí,
 - c) pokutu až do výše stonásobku minimální měsíční mzdy stanovené zvláštním právním předpisem, 13
 - d) dočasný zákaz výkonu advokacie uložený na dobu od šesti měsíců do tří let,
 - e) vyškrtnutí ze seznamu advokátů,
 - f) odnětí knihy o prohlášeních o pravosti podpisu na dobu od šesti měsíců do tří let, pokud se advokát dopustil kárného provinění při činění prohlášení o pravosti podpisu,
 - g) dočasný zákaz výkonu činnosti podle § 56a uložený na dobu od šesti měsíců do tří let, pokud se advokát dopustil kárného provinění při výkonu této činnosti.
- 4) Advokátnímu koncipientovi lze za kárné provinění uložit některé z těchto kárných opatření: viz odst. 3: a), b), c) do dvacetinásobku, e) ze seznamu advokátních koncipientů

§ 32

Kárné provinění a jeho následky

5) Jedná-li se o méně závažné porušení povinností, lze od uložení kárného opatření advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi upustit, pokud samotné projednání kárného provinění je možno považovat za postačující. Od uložení kárného opatření lze upustit rovněž v případě, uzavřel-li kárně obviněný s poškozeným písemnou dohodu dokládající odstranění následků porušení povinností kárně obviněným v případě, že lze takové rozhodnutí považovat vzhledem k okolnostem případu za dostačující.

6) Pokuta je příjmem Komory.

7) Kárné opatření odnětí knihy o prohlášeních o pravosti podpisu a dočasný zákaz výkonu činnosti podle § 56a lze uložit samostatně, nebo vedle jiného kárného opatření.

8) Pro ukládání kárného opatření se použijí přiměřeně ustanovení trestního zákoníku upravující úhrnný a souhrnný trest a ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu.

Z judikatury:

- **NSS 6 As 40/2006-87 (1260/2007 Sb. NSS):** I. Použil-li advokát část peněžních prostředků, které převzal jako plnění z kupní smlouvy, již uzavíral ve prospěch klienta na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, na úhradu své pohledávky vůči klientovi z titulu poskytnutí právních služeb, jednal v rozporu s čl. 9 odst. 2 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, a tím se dopustil kárného provinění ve smyslu § 32 odst. 2 AZ. II. Česká advokátní komora jako orgán veřejné správy disponuje na svěřeném úseku veřejné správy dostatečnými znalostmi a zkušenostmi, pro něž musí být schopna kvalifikovaně hájit svůj veřejně mocenský akt v soudním řízení správním, včetně řízení o kasační stížnosti. Není proto zpravidla namístě přiznávat jí v tomto řízení náklady zastoupení advokátem, neboť nejde o náklady účelně vynaložené.

- **VS v Praze 7 To 3/01 (SR 6/2001 s. 199):** 1. Zvolený obhájce v trestním řízení je povinen respektovat nejen zákonné podmínky výkonu obhajoby (viz § 41 TrŘ a § 16 a násl. AZ), ale současně při ní dbát etických pravidel výkonu svého povolání (viz § 17 AZ), přičemž je odpovědný nejen vůči obhajovanému, ale také vůči České advokátní komoře (viz § 32 a násl. AZ). 2. V souvislosti s odpovědností obžalovaného za volbu obhájce, a to i včasnou, nevzniká povinnost soudu, aby režim a průběh řízení přizpůsobil požadavkům obhájce, a to ani pokud obhajobu převzal krátce před termínem nařízeného hlavního líčení (srovnej obdobně nálezy Ústavního soudu ze dne 25. září 1996, sp. zn. III. US 83/96). 3. Pokud proto obhájce převeze zastoupení s vědomím, že v tak krátkém časovém intervalu před nařízeným hlavním líčením není schopen se patřičně na něj připravit a poté bez řádné omluvy se k němu nedostaví, v důsledku čehož neposkytl právní pomoc obžalovanému, jednal v rozporu nejen se zákonnými podmínkami výkonu obhajoby, ale také etickými pravidly výkonu svého povolání. V takovém případě podle míry závažnosti závadového jednání obhájce přichází v úvahu předání jeho věci ke kárnému postihu České advokátní komoře podle § 66 odst. 3 TrŘ.

- **K 12/2000:** Advokát je odpovědný za protiprávní postup pracovníka své advokátní kanceláře.
- **K 23/1998:** Advokát je kárně odpovědný i za pochybení pracovnice své advokátní kanceláře.
- **K 16/1998:** Skutečnost, že kárně obviněný působí v advokacii teprve krátkou dobu, nemusí být vždy polehčující okolností a je třeba zvažovat povahu skutku zakládajícího kárné provinění.
- **K 5/1998:** Ojedinělé a nezávažné porušení povinností advokáta není kárným proviněním.

§ 33

Kárné řízení

1) O tom, zda se advokát nebo advokátní koncipient dopustil kárného provinění, a o uložení kárného opatření rozhoduje v kárném řízení zahájeném na základě kárné žaloby podané kárným žalobcem (§ 46 odst. 3 a § 51 odst. 2) tříčlenný kárný senát složený ze členů kárné komise Komory. Účastníky kárného řízení jsou kárný žalobce a advokát nebo advokátní koncipient, proti němuž je kárné řízení zahájeno (dále jen "kárně obviněný").

2) Kárná žaloba musí být podána do jednoho roku ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo.

3) Má-li v kárném řízení vystupovat jako kárný žalobce předseda kontrolní rady, je oprávněn pověřit jiného advokáta po dohodě s ním provedením přípravných úkonů potřebných k prošetření, zda došlo ke kárnému provinění; takto pověřený advokát má, pokud jde o písemnosti a jiné dokumenty advokátů, oprávnění člena kontrolní rady podle § 46 odst. 4 věty druhé.

4) Kárně obviněný může být v kárném řízení zastoupen advokátem. Kárně obviněnému, který není zastoupen, ustanoví kárný senát opatrovníka, jestliže to vyžaduje ochrana jeho zájmů, zejména byl-li stížen duševní poruchou nebo chorobou, která mu brání náležitě se hájit. Opatrovníkem ustanoví kárný senát jiného advokáta po dohodě s ním.

5) Kárně obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu; má právo hájit se a navrhnout důkazy, které by měly být provedeny.

6) V kárném řízení o kárném provinění se použijí obdobně ustanovení upravující zajištění účelu a průběhu řízení podle správního řádu. Porádková pokuta je příjmem Komory.

- **K 1/2003:** Podle § 24 odst. 2 AKŘ při ukládání kárného opatření přihlíží kárný senát též k osobě kárně obviněného, jakož i k jeho osobním poměrům. Za situace, kdy kárný orgán nebere v potaz tato právní kritéria individualizace kárného opatření, jak je obligatorně stanoví kárný řád, resp. je ani nezjišťuje, porušil soud projednávající správní žalobu právo zaručené v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Takovou vadu nelze konvalidovat poukazem na mírnou povahu kárného opatření. V poučení doprovázejícím konečné rozhodnutí před odvolacím senátem v kárném řízení musí být uvedeno, že je lze napadnout ve správním soudnictví.
- **K 4/2002:** Advokát nemůže účinně namítat, že mu bez jeho zavinění nebylo kárné rozhodnutí řádně doručeno, jestliže tato písemnost byla komorou bezvysledně doručována na adresu, kterou advokát uvedl do matriky advokátů jako sídlo své advokátní kanceláře, přičemž ještě před tímto doručováním přesídlil do jiného sídla a tuto skutečnost ČAK neohlásil.
- **K 1/2002:** Zásady Evropské Úmluvy o ochranně lidských práv a svobod a ustanovení Listiny základních práv a svobod je třeba aplikovat i na kárná řízení vedená proti kárně obviněným Českou advokátní komorou.
- **K 24/2000:** Kárný senát nemůže vyslovit vinu kárně obviněného pro jiný skutek, než který je popsán v kárné žalobě, neboť by tak nebyla zachována totožnost skutku.
- **K 10/1997:** Výběr kárného opatření je věcí uvážení kárného senátu, jeho diskrečním právem. Užití volného uvážení je soudem přezkoumatelné, meze diskrece jsou určeny zákonem. Soud při přezkoumávání kárného rozhodnutí nemůže nahradit uvážení kárného senátu svým vlastním, může však napadené rozhodnutí zrušit, pokud by na základě důvodné námitky navrhovatele dospěl k přesvědčení, že skutkový stav nebyl kárným senátem zjištěn postačujícím způsobem, nebo že nebyly provedeny důkazy o skutečnostech, které jsou zákonnými kritérii volného uvážení.

§ 33a

Náklady kárného řízení

- 1) Náklady kárného řízení, které v kárném řízení vznikly účastníkovi kárného řízení, nese účastník. Komora nese náklady spojené s činností kárného senátu a odvolacího senátu, náklady na tlumočníka a náklady spojené s prováděním důkazů.
- 2) Vyslovil-li kárný senát v rozhodnutí, kterým se kárné řízení končí, že kárně obviněný se dopustil kárného provinění, zaváže současně v rozhodnutí kárně obviněného k náhradě nákladů kárného řízení, které nese Komora podle odstavce 1, a to jednorázovou částkou stanovenou v přiměřené výši stavovským předpisem.
- 3) Komora nahradí svědkovi hotové výdaje a výdělek, který mu prokazatelně ušel. Nárok je třeba uplatnit u Komory do tří dnů od výslechu, jinak zaniká; o tom musí být svědek poučen.
- 4) Náhrada hotových výdajů a poskytování odměn znalcům a tlumočnickům se řídí zvláštními právními předpisy.

§ 34

Rozhodnutí

1) Pro rozhodnutí v kárném řízení je rozhodující skutkový a právní stav v době, kdy ke kárnému provinění došlo; pozdější právní úpravy se použije, jestliže je to pro kárně obviněného příznivější.

2) Písemné vyhotovení rozhodnutí, kterým se kárné řízení končí, musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku, a musí být doručeno účastníkům; v případě uvedeném v § 33a odst. 2 obsahuje písemné vyhotovení rozhodnutí i výrok ukládající povinnost k náhradě nákladů kárného řízení.

3) Doručené rozhodnutí, kterým se kárné řízení končí a proti kterému se nelze odvolat, je v právní moci a je vykonatelné, nejde-li o případ uvedený v odstavci 4.

Ostatní rozhodnutí nabývají právní moci jejich vyhlášením; není-li kárným řádem vyhlášení předepsáno, nabývají rozhodnutí právní moci jejich přijetím.

4) Byla-li jako kárné opatření uložena pokuta, je třeba ji zaplatit do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí, nestanoví-li rozhodnutí lhůtu delší nebo nestanoví-li rozhodnutí, že pokuta má být zaplacená ve splátkách. Rozhodnutí ukládající toto kárné opatření je vykonatelné, jakmile uplyne lhůta k plnění.

5) Ustanovení odstavce 4 se použije obdobně i pro rozhodnutí ukládající povinnost k náhradě nákladů řízení.

§ 34a

Kárný příkaz

- 1) Kárný senát může ve věci rozhodnout bez nařízení jednání kárným příkazem, pokud je skutkový stav spolehlivě zjištěn doposud opatřenými důkazy.
- 2) Kárným příkazem lze uložit pouze kárné opatření napomenutí anebo kárné opatření pokuty do výše desetinásobku minimální měsíční mzdy stanovené zvláštním právním předpisem¹³, je-li kárně obviněným advokát, nebo do výše dvojnásobku minimální měsíční mzdy stanovené zvláštním právním předpisem¹³, je-li kárně obviněným advokátní koncipient; ustanovení § 32 odst. 5 tím není dotčeno.
- 3) Kárný příkaz má povahu rozhodnutí, kterým kárný senát vyslovil, že kárně obviněný se dopustil kárného provinění. Účinky spojené s vyhlášením rozhodnutí kárného senátu nastávají doručením písemného vyhotovení kárného příkazu kárně obviněnému.

§ 34b

Náležitosti kárného příkazu

1) Písemné vyhotovení kárného příkazu musí obsahovat výrok ve věci samé, výrok ukládající povinnost k náhradě nákladů kárného řízení (§ 33a odst. 2) a poučení o právu podat odpor, včetně upozornění, že v případě, kdy kárně obviněný odpor nepodá, nebude již nařizováno jednání kárného senátu k projednání věci (§ 34d odst. 1).

2) Písemné vyhotovení kárného příkazu se doručuje kárně obviněnému a kárnému žalobci; má-li kárně obviněný zástupce nebo opatrovníka (§ 33 odst. 4), doručuje se písemné vyhotovení kárného příkazu i jim.

§ 34c

Odpor

- 1) Kárně obviněný, kárný žalobce a zástupce kárně obviněného nebo jeho opatrovník (dále jen „oprávněná osoba“) mohou podat proti kárnému příkazu odpor; odpor je třeba podat do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení kárného příkazu. Zástupci kárně obviněného nebo jeho opatrovníkovi končí lhůta k podání odporu tímž dnem jako kárně obviněnému.
- 2) Po doručení písemného vyhotovení kárného příkazu se oprávněná osoba může svého práva na podání odporu výslovně vzdát.

§ 35

Odvolání

- 1) Proti rozhodnutí kárného senátu v kárném řízení, kterým se toto řízení před kárným senátem končí, může účastník kárného řízení podat do patnácti dnů od doručení jeho písemného vyhotovení odvolání; odvolání má odkladný účinek. Ustanovení věty první neplatí v případě, kdy kárný senát rozhodl kárným příkazem.
- 2) O odvolání rozhoduje tříčlenný senát ustanovený z členů odvolací kárné komise (dále jen „odvolací senát“).
- 3) Odvolací senát Komory v odvolacím řízení rozhodnutí zruší nebo odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí anebo odvolání odmítne. Zruší-li odvolací senát Komory odvoláním napadené rozhodnutí, rozhodne ve věci samé nebo ji vrátí kárnému senátu k dalšímu řízení a rozhodnutí; kárný senát je v tomto případě vázán právním názorem odvolacího senátu.

Etický kodex

Usnesení představenstva České advokátní komory ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky

Čl. 1

Osobní působnost

- Pravidly profesionální etiky a pravidly soutěže (dále jen “Pravidla”) jsou vázáni všichni advokáti zapsaní v seznamu advokátů (dále jen “advokáti”) vedeném Českou advokátní komorou (dále jen “Komora”) ; Pravidly jsou vázáni též hostující evropští advokáti (§ 35f zákona) a usazení evropští advokáti (§ 35l zákona) při poskytování právních služeb na území České republiky.
- Pro advokátní koncipienty zapsané v seznamu advokátních koncipientů vedeném Komorou platí přiměřeně ta ustanovení Pravidel, která se jich mohou týkat.
- Přiměřeně platí Pravidla i pro obchodní společnosti, jejichž předmětem podnikání je výkon advokacie podle § 15 odst. 1 zákona (dále jen „společnost“), a zahraniční právnické osoby vykonávající advokacii podle § 35 na zákona (dále jen „zahraniční společnost“).

Čl. 4

Důstojnost a vážnost stavu

- 1) Advokát je všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.
- 2) Advokát je povinen plnit převzaté závazky. Závazek nebo ručení za cizí závazek smí převzít jen tehdy, je-li si jist jeho splněním.
- 3) Projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie jsou věcné, střízlivé a nikoliv vědomě nepravdivé.
- 4) Jakékoliv obstarávání cizích záležitostí advokátem soustavně a za úplatu se pro účely Pravidel považuje za výkon advokacie.

K Čl. 4 a § 17 ZA

- **Nejvyšší správní soud, 6 As 120/2018-36, 13. 12. 2018**

Jednání advokáta, který zastupuje v souvisejících věcech mezi týmiž účastníky některou ze stran sporu, v němž dříve rozhodoval jakožto soudce, je způsobile narušit důvěru v důstojnost a vážnost advokátního stavu, jakož i důvěru v celý justiční systém. Takové jednání je proto v rozporu s § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve spojení s čl. 4 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky.

- **Nejvyšší správní soud, 5 As 34/2003-47, 31. 5. 2004**

„Výkonem advokacie“ není jen samotné poskytování právních služeb, ale také veškeré úkony, k nimž je advokát povinen v souvislosti s poskytováním právní služby i poté, kdy je zastupování klienta ukončeno. Takové úkony advokát činí nikoliv jako občan, ale jako advokát při výkonu advokacie.

Čl. 11

Povinnosti kolegiální

- 1) Advokát nesmí jiného advokáta osočovat a nesmí proti němu zahájit právní spor bez závažného důvodu. Je-li osoba, se kterou poskytovaná právní služba souvisí, zastoupena advokátem, nesmí s ní advokát jednat přímo bez předchozího souhlasu advokáta, který ji zastupuje, ani odmítnout s tímto advokátem jednat.
- 2) Poskytování právních služeb pro klienta, kterému v téže věci poskytuje právní služby již jiný advokát, nesmí advokát bez souhlasu již pověřeného advokáta převzít, chybí-li takový souhlas, smí být poskytování právních služeb převzato teprve po řádném ukončení vztahu k již pověřenému advokátovi.
- 3) Advokát se nesmí podílet na činnosti osob, které poskytují právní služby, ačkoliv k tomu nejsou oprávněny, ani takovou činnost osob, které poskytují právní služby, ačkoliv k tomu nejsou oprávněny, ani takovou činnost podporovat. Ve zvlášť závažných případech oznámí osobu, provádějící takovou činnost, Komoře.

Čl. 17

Povinnosti advokátů v řízení před soudy a jinými orgány

- 1) Vůči soudům, rozhodčím orgánům, orgánům veřejné správy a jiným orgánům, které rozhodují v právních věcech, jakož i vůči osobám, které plní jejich úkoly, je advokát povinen zachovávat náležitou úctu a zdvořilost.
- 2) Advokát nesmí v řízení uvádět údaje, ani navrhopvat důkazy, o nichž ví, že jsou nepravdivé nebo klamavé, a to ani na příkaz klienta.
- 3) Advokát je povinen v řízení jednat poctivě, respektovat zákonná práva ostatních účastníků řízení a chovat se k nim i k ostatním osobám zúčastněným na řízení tak, aby nebyla snižována jejich důstojnost ani důstojnost advokátního stavu. V takových věcech nesmí za nepřítomnosti, popřípadě bez vědomí advokáta druhé strany nebo této strany, není-li advokátem zastoupena, jednat s osobami, které plní úkoly soudů nebo jiných orgánů, a předávat jim písemnosti, ledaže takový postup procesní předpisy dovolují.
- 4) Jsou-li pro jednání před soudem nebo jiným orgánem stanovena nebo obvyklá zvláštní pravidla chování, například pokud jde o oslovování, úřední oděv, udělování slova, vykazování místa apod., je advokát povinen tato pravidla dodržovat.
- 5) Advokát je povinen užívat oděv, který odpovídá povaze poskytovaných právních služeb a nešnižuje důstojnost advokátního stavu; pro jednání před soudem nebo jiným orgánem se tímto oděvem rozumí společenský oděv.

Případ

Průběh událostí

- Dne 7. října 2016 se konal před tureckou ambasádou v Praze happening kvůli možnému postihu JUDr. S. za to, že zařadila na sněmovním semináři islám na úroveň totalitních režimů. Toto prohlášení bylo označeno velvyslancem za urážku islámu, kdy tento vyzval k jejímu vyšetřování. Policie věc později odložila s tím, že výroky byly v mezích svobody projevu. Na zmiňovaném happeningu byly ze strany JUDr. S. proneseny na adresu velvyslance následující slova: „*Proklínám vás, proklínám vás, proklínám vás. Umřete dřív, než zplodíte syny, a umřete beze cti.*“

Průběh řízení

- Kárný senát ČAK uložil JUDr. S. pokutu 25.000 Kč.
- JUDr. S. se proti verdiktu odvolala, avšak odvolací kárný senát rozhodnutí potvrdil a navíc zdůraznil, že JUDr. S. porušila základní etické principy, kterými je advokát povinen se řídit.
- JUDr. S. se následně obrátila na Městský soud v Praze, který rozhodnutí Odvolacího kárného senátu ČAK zrušil. Podle ústního odůvodnění rozsudku MS v Praze nebylo jednání JUDr. S. kárným proviněním, jelikož předmětný výrok nebyl vysloven při výkonu advokacie. Městský soud v Praze má na rozdíl od kontrolních a kárných orgánů ČAK za to, že za svá veřejná vyjádření pronesená mimo výkon advokacie není advokát kárně odpovědný, bez ohledu na jejich obsah.

Rozhodnutí

- Podání kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze schválilo představenstvo České advokátní komory na svém zasedání 21. června 2022, kde „*diskutovalo písemné odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze z 27. dubna 2022, kterým bylo zrušeno kárné rozhodnutí ve věci JUDr. S. v souvislosti s jejím verbálním projevem na adresu tureckého velvyslance*“, uvádí v zápisu Komora. Kasační stížnost byla podána , kdy Nejvyšší správní soud rozhodnutí ČAK zrušil (advokát jednal jako soukromá osoba).

Kárná rozhodnutí ČAK: Etika advokáta

1992-1994:

- Č.2/92: Vědomě nepravdivé informování klienta o postupu advokáta ve věci a o stavu vyřizované věci je závažným porušením povinnosti advokáta, je v rozporu s jeho povinností jednat čestně a svědomitě, a poškozují pověst advokacie jako celku.
- Č. 6/93: Pokus advokáta ovlivňovat soudce se neslučuje s povinností advokáta jednat čestně, jak tato povinnost vyplývá z ust. § 14 zák.č.128/1990 Sb., o advokacii.
- Č. 1/94: Použití urážlivých výroků advokáta, které se ve smyslu ust. § 11 obč. zák. týkají občanské cti konkrétních osob, je porušením etických norem a závažným porušením zákonné povinnosti advokáta.
- Č. 6/94: Nevyhovění výzvě klienta k předložení vyúčtování poskytnuté zálohy je závažným porušením povinnosti advokáta. Advokát je povinen na požádání podat klientovi úplné vysvětlení ohledně účtu, který mu v právní věci vystavil.

1995:

- Č. 2/95: Je nepřipustné, aby advokát požadoval od soudu radu, jak má postupovat, aby nárok jeho klienta byl uspokojen.
- Č. 4/95: Nevrácení svěřených dokladů klientovi je závažným porušením povinnosti advokáta.
- Č. 5/95: Snaha advokáta získat u soudu antidatování podacího razítka je závažným porušením povinnosti advokáta.
- Č. 9/95: Vrácení svěřených dokladů klientovi po skončení zastoupení je samozřejmou povinností advokáta, jejich skutečné vrácení je advokát povinen v případě potřeby řádně doložit.
- Č. 13/95: Použití prostředku, který je v rozporu se zákonem, je porušením povinnosti advokáta, uložené v ust. §§ 13 a 14 zák. č. 128/1990 Sb., o advokacii.
- Č. 14/95: Rada klientovi, aby si své právo sjednal syépomocí, aniž by k jejímu použití byly splněny podmínky ve smyslu ust. § 6 obč. zák. (zák. č. 40/1964 Sb.), je porušením povinnosti advokáta.

1996:

- Č. 9/96: Nezaplacení odměny znalce advokátem, který znalecký posudek objednal s tím, že odměnu zaplatí ze zálohy, složené klientem, je závažným porušením povinnosti advokáta.
- Č. 12/96: Je závažným porušením povinnosti advokáta, jestliže po výpovědi plné moci neprovede včas vyúčtování zálohy, složené klientem na poskytování právní pomoci.
- Č. 13/96: Advokát je povinen svého klienta o svém postupu při vyřizování jeho věci pravdivě informovat.
- Č. 16/96: Je porušením povinnosti advokáta, jestliže se osobně zúčastní akce své klientky, směřující ke vstupu do místností, užívaných na základě soudního smíru bývalým manželem klientky.
- Č. 19/96: Vědomě nepravdivé informování protistrany o výši nákladů případného soudního řízení je porušením povinnosti advokáta jednat čestně a dodržovat pravidla profesní etiky.

1997:

- Č. 5/97: Je závažným porušením povinnosti advokáta, jestliže po skončení právního zastoupení nevrátí klientovi na jeho žádost písemnosti a doklady, které od něho v souvislosti s právním zastoupením převzal.
- Č. 5/97: Vstoupí-li advokát do role dlužníka svého klienta v případě výpomoci třetí osobě, jedná se vždy o jednání v rozporu s advokátní etikou.
- Č. 19/97: Ani případná nečinnost státních orgánů neopravňuje advokáta k urážlivým výrokům, které jsou v rozporu s profesionální etikou a které snižují důstojnost advokátního stavu.

1998-99:

- Č. 6/98: Nesplnění závazku advokáta přijatého v souvislosti s profesním pochybením, je závažným porušením jeho zákonné povinnosti a nedobрым signálem široké veřejnosti ke špatnému hodnocení advokátského stavu a tím i ke snižování důstojnosti a společenské prestiže advokacie.
- Č. 11/98: Předloží-li advokát soudu listinu s vědomě podvrženým obsahem, jedná se o použití prostředků vědomě nepravdivých a nečestných a tedy o závažné porušení povinnosti advokáta.
- Č. 2/99: Je hrubým porušením etiky a povinnosti advokáta, jestliže zadržuje movité věci klienta a jejich vydání podmiňuje zaplacením své pohledávky.
- Č. 3/99: Je závažným porušením povinnosti advokáta a tedy kárným proviněním, jestliže od klienta převezme zálohu, pak je nečinný a na urgenci klienta buď neodpovídá, nebo mu podává vědomě nepravdivé informace.
- Č. 24/99: Je porušením Pravidel profesionální etiky advokátů ČR, jestliže advokát činí v zastoupení klienta právní úkony ještě předtím, než tento klient vypoví plnou moc svému dřívějšímu právnímu zástupci.

2000:

- Č. 5/00: Jestliže advokát ve věci, v níž je sám jako prodávající účastníkem smlouvy, nezaplatí daň z převodu nemovitosti, snižuje vážnost a důstojnost advokátního stavu a dopouští se tak kárného provinění.
- Č. 8/00: Je nepřípustné, aby se advokát vyhýbal své odpovědnosti za škodu, kterou způsobil včasným neuplatněním nároku klienta, vědomě nepravdivým tvrzením, že tohoto klienta v předmětné věci nezastupoval.
- Č. 15/00: Je závažným porušením povinnosti advokáta, jestliže nesplní své závazky z úvěrové smlouvy ani ze směnky. Požadavek poctivosti a čestnosti advokáta v soukromoprávních vztazích se vztahuje i na jeho jednání mimo oblast jeho profesionální činnosti.
- Č. 20/00: Advokát, který ač vyzván klientem, nevrátí svěřené doklady a nevyúčtuje převzatou zálohu, se dopouští kárného provinění.

2001:

- Č. 4/01: Způsobí-li advokát v souvislosti s výkonem advokacie klientovi škodu, je povinen poskytnout pojišťovně veškerou součinnost potřebnou pro likvidaci pojistné události.
- Č. 8/01: Je závažným porušením povinnosti advokáta a tedy kárným proviněním, jestliže podmiňuje vydání dokladů klientovi zaplacením nedoplatku palmárního vyúčtování.
- Č. 9/01: Jestliže advokát přes urgence klienta nepodá vysvětlení k faktuře a k tomu, za které úkony byla jeho právní pomoc účtována, dopouští se kárného provinění. Jestliže klient po skončení věci požádá i vyúčtování složené zálohy a advokát tuto žádost delší dobu ignoruje, nejedná čestně a snižuje důstojnost advokátního stavu.
- Č. 10/01: Nesplní-li advokát svůj závazek z dohody o zaplacení odstupného, uzavřené po skončení zastoupení, a to ani poté, kdy je mu tato povinnost uložena pravomocným rozsudkem soudu, vážným způsobem snižuje důstojnost advokátního stavu a dopouští se tak kárného provinění.
- Č. 15/01: Advokát je povinen bez zbytečného odkladu vydat klientovi pro něho určené depozitum a v žádném případě není z jakéhokoli důvodu oprávněn tuto výplatu zadržovat.
- Č. 19/01: Advokát, který klientovi nezaplatí přisouzenou pohledávku z titulu náhrady škody, způsobené nesprávným postupem při poskytnutí právní pomoci, jedná nečestně a snižuje tak vážnost a důstojnost celého advokátního stavu. Stejně závažného kárného provinění se advokát dopouští i tím, že na vymáhání pohledávky reaguje tak, že dosáhne zrušení BSM, které pak dohodou vypořádá tak, že mu nezůstane žádný majetek, postížitelný ve vykonávacím řízení. Jestliže advokát navštěvuje svého přítele ve vazební věznici pod záminkou, že je jeho obhájcem, ačkoli ve skutečnosti tomu tak vůbec není a obviněného obhájí jiný obhájce, dopouští se kárného provinění.
- Č. 21/01: Advokát nemůže a nesmí být bez souhlasu klienta iniciátorem řízení, které klienta omezuje v jeho právech.

2002:

- Č. 5/02: Je závažným porušením povinnosti advokáta, jestliže nevystaví klientovi příjmový doklad na přijatou částku, po skončení právních služeb obdrženou zálohu nevyúčtuje a přeplatek, k jehož vrácení se zavázal, vrátí klientovi se značným časovým prodlením.
- Č. 7/02: Jedná se o závažná porušení povinností advokáta, jestliže nepravdivě předstírá podání žaloby, po skončení věci nevrátí klientovi doklady ani zálohu, opožděnou informací o doručení rozhodnutí zbaví klienta možnosti podat odvolání a jestliže se k soudnímu jednání dostaví v podnapilém stavu a při vyvádění příslušníkem justiční stráže z jednací síně vyvolá konflikt.
- Č. 9/02: Jedná se o závažné porušení povinnosti advokáta, jestliže v souvislosti s výkonem své advokátní praxe vystaví směnku vlastní, kterou po její splatnosti neproplatí.
- Č. 19/02: Pokud advokát nepravdivě předstírá, že byl pověřen zastupitelským úřadem jiné země provedením určitého úkonu, dopouští se kárného provinění.

2003:

- Č. 9/03: Je v rozporu s advokátní etikou, jestliže advokát používá akademický titul JUDr, ačkoli nevykonal zkoušku předepsanou zákonem o vysokých školách.
- Č. 11/03: Na osoby vykonávající advokacii, na něž se vztahují určitá etická pravidla, nelze pohlížet stejně jako na jiné podnikatelské subjekty, které taková pravidla nemají a u nichž je jejich podnikatelská činnost často chápána jako amorální.
- Č. 12/03: Je naprosto nepřipustné, aby advokát z jakéhokoli důvodu přizval k jednání s protistranou do své advokátní kanceláře orgány Policie ČR a žádal od nich provedení jakýchkoli úkonů.
- Č. 13/03: K výkladu čl.4 odst.2 Pravidel profesionální etiky advokátů ČR o povinnosti advokáta plnit převzaté závazky. Advokát je povinen plnit převzaté závazky a závazek smí převzít jen tehdy, jestliže má rozumnou jistotu, že jej splní. I advokát se může dostat do platební neschopnosti, neboť je normálním subjektem hospodářské soutěže - k výkladu pojmu „rozumná jistota“.
- Č. 14/03: Obecně je třeba považovat za nevhodné, aby advokát osobně vymáhal nebo osobně se zúčastnil vymáhání splnění povinností v bytě dlužníků nad rámec příslušných zákonných řízení. Použití prostředku, který je v rozporu se zákonem a vykonávání psychického nátlaku na protistranu je hrubým porušením základních etických zásad výkonu advokacie a tedy závažným kárným proviněním.
- Č. 15/03: Advokát, který neplní své závazky z půjček, které uzavřel, nejedná čestně, slušně ani poctivě a nesplněním převzatých závazků snižuje vážnost a důstojnost advokátního stavu.
- Č. 17/03: Advokát, který zorganizuje nucené vyklizení protistrany, ačkoli pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky, a navíc se realizace tohoto vyklizení osobně zúčastní, závažným způsobem porušuje etická pravidla výkonu advokacie. Na chování a jednání advokáta při výkonu advokacie jsou kladena daleko přísnější morální a etická kritéria než v běžném životě.
- Č. 21/03: Advokát, který neplatí pronajimateli dohodnuté nájemné a úhradu za plnění poskytovaná za užívání prostor, které užívá k výkonu advokacie a přes opakované upomínky dluží z tohoto titulu pronajimateli větší peněžitou částku, závažným způsobem snižuje důstojnost advokátního stavu. Jestliže navíc bez vážného důvodu nevyplatí přijaté depozitum a způsobí tak klientovi vážné problémy, nemá dostatečný morální kredit pro výkon advokacie. - č.21/03

2004:

- Č. 7/04: Advokát, který prodávající straně zatají, že je předsedou představenstva kupující organizace a vypracuje kupní smlouvu, která obsahuje nepravdivé ujištění prodávající straně, že kupující strana je způsobilá k plnění a současně i vědomě nepravdivé ujištění, že kupní cena bude zaplacená z depozitního účtu tohoto advokáta, neomluvitelným způsobem poškozují zájmy klienta a dopouští se tak velice závažného kárného provinění.
- Č. 9/04: Je v naprostém rozporu se základními principy advokátní etiky, jestliže advokát vybavený generální plnou mocí klienta, bez vědomí a proti vůli tohoto klienta sepíše kupní smlouvu, podle níž převede část jeho podniku za zlomek jeho skutečné ceny na společnost, jejímž jednatelem je manželka kárně obviněného a jediným společníkem akciová společnost, ve které kárně obviněný a jeho manželka vlastní akcie. Advokát, který ignoruje pravomocné rozhodnutí o pozastavení výkonu advokacie a nadále poskytuje právní služby, hrubým způsobem porušuje zákon i stavovské předpisy.
- Č. 9/04: Advokát, který prekluduje nárok svého klienta a odmítne splnit svůj příslib, že škodu uhradí prostřednictvím pojišťovny, porušuje stavovským předpisem uloženou povinnost splnit převzatý závazek a snižuje tak vážnost a důstojnost advokátního stavu.
- Č. 13/04: Advokát, který při jednání soudu uvede, že „příjmy otce jsou evidentně vyšší tak jako u profesí jako zelinářů, advokátů apod.“, urážlivým a hrubým způsobem znevažuje advokátní stav jako celek.

2005:

- **Č. 1/05:** Zákonodárcem důsledné rozlišení pojmů výkon advokacie a poskytování právních služeb znamená, že veškeré úkony advokáta, které činí v souvislosti s výkonem nezávislého povolání advokáta, tedy i ty, k nimž je povinován či které učiní v souvislosti s poskytováním právní služby, a to i poté, co je zastupování klienta ukončeno, činí nikoli jako občan, ale jako advokát při výkonu svého povolání, tedy při výkonu advokacie. Advokát nemůže poskytovat právní služby libovolnou formou, ale jen způsobem stanoveným v zákoně a za podmínek v něm uvedených. Podle ustanovení § 17 zák.č.85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění, se advokát jako příslušník této profese dobrovolně podřizuje pravidlům etického chování, které jsou i nad rámec požadavků stanovených právními normami pro ostatní subjekty práva. Některá z těchto pravidel se prosazují výslovně do textů právních norem, jiná jsou součástí psaných či nepsaných kodexů.
- **Č. 1/05:** Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů ČR zavazují advokáta k určitému chování nejen při výkonu advokacie, ale i v soukromé sféře, přičemž hlavním důvodem je ochrana advokátního stavu a ochrana veřejných zájmů. Požadavky na poctivé, čestné a slušné chování advokáta, vymezené v čl. 4, odst.1, Pravidel, je třeba chápat jako generální skutkovou podstatu, pokrývající Pravidla v celé jejich šíři. Požadavek poctivosti, čestnosti a slušnosti platí tedy nejen pro výkon advokacie, ale i pro soukromý život advokáta, pro vztahy k jeho soukromým věřitelům a dlužníkům, pro jeho projevy na veřejnosti, pro jeho chování ve společenském styku apod.
- **Č. 8/05-** Advokát, který po podpisu kupní smlouvy všemi jejími účastníky o své vůli a aniž k tomu byl všemi účastníky zmocněn, provede na katastrálním úřadu opravu údajů o výměře převáděného pozemku, nejedná čestně a svědomitě a nepřispívá tak k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.
- **Č. 11/05:** Pravidla profesionální etiky zavazují advokáta k určitému chování nejen při výkonu advokacie, ale i v soukromé sféře. Proto advokát, který nezaplatí svůj soukromý dluh, navíc присouzený věřiteli pravomocným rozhodnutím soudu, závažným způsobem porušuje povinnosti advokáta a dopouští se kárného provinění.
- **Č. 13/05:** Advokát, který doporučí svému klientovi, aby se svépomocí domohl nuceného vyklizení protistrany za situace, kdy nebyly splněny podmínky pro použití svépomoci ve smyslu ust. § 6 obč. zák. a navíc se realizace tohoto vyklizení osobně zúčastní, závažným způsobem porušuje etická pravidla.

2006:

- Č. 1/06: Jestliže advokát, který byl určen klientovi Českou advokátní komorou, se s klientem vůbec nesetká a jedná s ním pouze prostřednictvím svého zaměstnance, závažným způsobem porušuje povinnost advokáta a dopouští se tak kárného provinění.
- Č. 6/06: Je kárným proviněním, jestliže advokát, který sepsal darovací smlouvu a oba její účastníky zastupoval i ve vkladovém řízení u katastrálního úřadu, převezme právní zastoupení jednoho z účastníků smlouvy proti druhému účastníkovi ve sporu o určení vlastnického práva k nemovitostem, které byly předmětem této smlouvy.
- Č. 8/06: Advokát, který pod záminkou, že mu klient dluží za poskytnuté právní služby, nevydá po skončení právní služby bez zbytečného odkladu klientovi na jeho výzvu písemnosti, které mu klient svěřil nebo které z projednávání věci vznikly, a neucíní tak ani poté, kdy mu soud pravomocným rozhodnutím splnění této povinnosti uložil, snižuje důstojnost a vážnost advokátního stavu a dopouští se závažného kárného provinění.
- Č. 11/06: Advokát, který má pozastavený výkon advokacie a bez zbytečného odkladu nejpozději do jednoho měsíce si neustanoví jiného advokáta svým zástupcem, ani o takové ustanovení nepožádá Komoru, a o tom, že není nadále právně poskytovat právní služby neinformuje svého klienta, se dopouští závažného kárného provinění.
- Č. 12/06: Jestliže advokát opakovaně a dlouhodobě postupuje při výkonu advokacie tak, že ve svém okolí a zejména ve svých klientech vyvolává oprávněné pochybnosti o své profesionalitě a řádném a etickém výkonu advokacie, je třeba mu kárným rozhodnutím zabránit v dalším výkonu advokacie a ochránit jak veřejnost, tak i pověst české advokacie.
- Č. 14/06: Advokát, který nepravdivě informuje protistranu, navíc zastoupenou advokátem, a svědkyni protistrany, že soudní jednání bylo zrušeno, se dopouští závažného porušení etických pravidel a tím i kárného provinění.
- Č. 15/06: Je závažným porušením povinností advokáta, jestliže se nedostaví k soudnímu jednání, neinformuje klienta o rozhodnutí soudu a o lhůtě k podání opravného prostředku a poté ignoruje žádost klienta o vydání svěřených písemností.

2007:

- Č. 2/07: Je kárným proviněním, jestliže advokát, který byl soudem ustanoven k ochraně práv klienta, se distancuje od kroků své klientky, byť tak činí jako člen představenstva společnosti, jejíž zájmy jsou v kolizi se zájmy tohoto klienta.
- Č. 3/07: Jde o závažné porušení povinností advokáta, jestliže 1) ač je řádně vyrozuměn o termínu hlavního líčení a soudem upozorněn, že jeho omluvy nebyla uznána, hlavní líčení zmaří tím, že se k němu nedostaví a nezajistí obhajobu ani substitučně, 2) nesplní řádně a včas povinnost, ke které se zavázal v dohodě o správě finančních prostředků.
- Č. 4/07: Jde o závažné porušení povinností advokáta, zapsaného do seznamu advokátů podle § 5a ZA, v platném znění, a tedy oprávněného poskytovat právní služby pouze v oblasti práva státu, v němž získal oprávnění k poskytování právních služeb, a v oblasti práva mezinárodního, jestliže poskytuje právní služby v oblasti práva jiného státu, než ve kterém získal oprávnění, konkrétně v oblasti práva ČR.
- Č. 9/07: Je v rozporu s advokátní etikou, jestliže advokát zcela nestandardním způsobem intervenuje ve prospěch svého klienta tak, že se opakovaně účastní jednání v sídle klienta, jehož zaměstnanec a manželka jsou drženi a nuceni k zaplacení a k podepsání dokumentů o právních úkonech.
- Č. 10/07: Je závažným kárným proviněním, jestliže advokát pověří svého známého, který není advokátem, advokátním koncipientem ani jeho zaměstnancem, zastoupením svých klientů před soudem.
- Č. 13/07: Je kárným proviněním, jestliže advokát nevystaví klientovi doklad o přijetí zálohy na právní zastoupení a pak navíc po výpovědi plné moci přes opakované žádosti klienta nevyúčtuje náklady obhajoby.

2008:

- Č. 1/08: Jestliže advokát pověří zastupováním u soudu osobu bez právnického vzdělání, která navíc není ani jeho zaměstnancem, závažným způsobem porušuje povinnosti advokáta a dopouští se tím kárného provinění.
- Č. 4/08: S výkonem advokacie se neslučuje jakýkoli postup, který může být jinou osobou vnímán jako vydírání, ani postup, kdy advokát bezdůvodně rozšiřuje vztah klienta a jeho protistrany na další osoby, které nejsou účastníky daného sporu.
- Č. 9/08: Neoprávněné zadržování finančních prostředků jiných osob advokátem má negativní vliv na vnímání postavení advokáta ve společnosti a v důvěryhodnost institutu advokacie jako takové, a to i v případě, že se tak stalo v rámci soukromých investičních aktivit advokáta.
- Č. 11/08: Je závažným porušením povinnosti advokáta a tedy kárným proviněním, jestliže advokát řádně a včas neinformuje své klienty o tom, že mu bylo doručeno usnesení soudu, jímž jim nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, ani o tom, že mu byla doručena výzva a následně i urgence k zaplacení soudního poplatku za odvolání, v důsledku čehož klienti poplatek nezaplatili a odvolací řízení bylo proto zastaveno.
- Č. 13/08: Advokát, který vzdor výzvam nepředloží kontrolní radě ČAK veškeré jí požadované písemnosti nebo jiné dokumenty vzniklé v souvislosti s poskytováním právních služeb nebo, není-li to dobře možné, neumožní členům kontrolní rady přístup k nim, nemá patřičnou úctu k advokátnímu stavu. Ke způsobu, jakým kárně obviněný přistupuje k řízení o stížnosti a ke kárnému řízení, přihlíží kárný senát při ukládání kárného opatření.

2009:

- Č. 5/09: Je v hrubém rozporu se základními principy advokátní etiky, jestliže advokát v rozporu se skutečností tvrdí klientovi, že podal k soudu žalobu a navíc úkony, které vůbec nevykonal, mu ještě vyúčtuje.
- Č. 13/09: Je kárným proviněním, jestliže advokát není ve své advokátní kanceláři k zastižení a ani neumožní klientovi zanechání vzkazu.
- Č. 17/2009: Je kárným proviněním, jestliže advokát v úložní době nepřeveze v sídle své advokátní kanceláře rozsudek soudu, ačkoli byl poštou vyrozuměn o uložení zásilky, takže rozsudek mu byl doručen uložení a v důsledku toho zmeškal lhůtu k odvolání.

2010:

- Č. 15/2010: Jde o závažné porušení povinností advokátního koncipienta, jestliže nezaplatí dobrovolně svůj dluh , a to i přesto, že mu tato povinnost byla uložena soudem.
- Č. 22/2010: Je kárným proviněním, jestliže advokátní koncipient se osobně účastní obsazení skladu tím, že za použití násilí vnikne do budovy, otevře vrata a zpřístupní k odvezení zboží.

2011:

- Č. 2/2011: Je kárným proviněním, jestliže advokát nesplní soudem uloženou povinnost zaplatit bývalému klientovi náhradu škody a nákladů řízení a vyvolá tak i exekuční řízení.

2012:

- Č. 12/2012: Je kárným proviněním advokáta, jestliže se jako ustanovený zástupce bez omluvy nedostaví k jednání soudu.
- Č. 20/2012: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako nájemce neplní svoje závazky, a to ani po výzvě a slibu.
- Č. 24/2012: Je kárným proviněním, jestliže advokát
 - jako dlužník nájemného neplní ani poté, kdy je proti němu zahájena exekuce,
 - po odstěhování ze sídla své advokátní kanceláře déle než týden neoznámí ČAK, kde od té doby advokacii vykonává.

2013:

- Č. 7/2012: Je kárným proviněním, jestliže advokát podá návrh na nařízení exekuce, přestože ví, že oprávněný již před rokem zemřel, navíc přiloží plné moci s padělanými podpisy oprávněného.
- Č. 9/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako nájemce je v prodlení s placením nájemného.
- Č. 12/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát smlouvu o půjčce jako dlužník potvrdí jako advokát a navíc závazek vrátit peníze nesplní jako obhájce nenavštíví klienta ve vazbě, neprojedná s ním otázku odvolání a odvolání nepodá
- Č. 14/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát formuluje námitky podjatosti znalce podle klientova pokynu, který je v rozporu s právním nebo stavovským předpisem.
- Č. 15/13: Jde o kárné provinění, jestliže advokát po ukončeném zastupování nevyhoví žádosti bývalého klienta o vrácení písemností, a jestliže neinformuje klienta o inkasu vymoženého plnění a navíc si je ponechá.
- Č. 16/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát převezme zastupování klienta přesto, že dříve jako soudce rozhodoval ve věci, ve které klient i protistrana byli účastníky.
- Č. 17/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako dlužník uzavře půjčku s klientem, navíc svůj závazek vrátit zapůjčené peníze nesplní.
- Č. 18/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát uzavře smlouvu o postoupení pohledávek za klientem a navíc existenci této smlouvy oznamuje i dalším osobám.
- Č. 29/13: Je kárným proviněním, jestliže advokát na plnou moc, kterou nesepsal a jejímuž podpisu nebyl přítomen, připojí prohlášení o pravosti podpisu.

2014:

- Č. 1/14: Je kárným proviněním, jestliže advokát neplní řádně svoji vyživovací povinnost.
- Č. 2/14: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako dlužník nesplní svůj závazek, navíc ani poté, kdy po splatnosti závazek uznal a zavázal se ke splnění v dodatečném termínu.
- Č. 10/14: Je kárným proviněním, jestliže advokát postoupí svoji pohledávku vůči klientovi a pak zastupuje při vymáhání proti bývalému klientovi.

2015:

- Č. 3/15: Je kárným proviněním, jestliže advokát dluží nájemné.

2016:

- Č. 2/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát předloží uchazeči o pozici právního praktikanta ve své advokátní kanceláři dotazník s otázkami odporujícími ustanovení § 316 odst. 4 zák. č. 262/2006 Sb., například na náboženskou příslušnost, zdravotní postižení, rodinný stav, děti, soudní tresty.
- Č. 4/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát v době pozastavení výkonu advokacie zastupuje jako obecný zmocněnec své dřívější klienty.
- Č. 8/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát inkasovanou částku, určenou pro klienta, si bez jeho souhlasu ponechá na úhradu své pohledávky vůči němu a dále, jestliže své závazky z půjček včas nesplní.
- Č. 12/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát, ve funkci vedoucího, za zaměstnavatele nesplní soudem uloženou povinnost zaplatit bývalému zaměstnanci určitou částku.
- Č. 16/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako zástupce bez souhlasu klienta vezme zpět žalobu a klienta o tom, i o dalším vývoji neinformuje, a to ani na jeho žádost.
- Č. 17/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát neinformuje klienta o inkasu vypořádané částky, později ani po slibu mu ji nepoukáže a zčásti ji složí do soudní úschovy a tento postup odůvodňuje údajným nárokem třetí osoby.
- Č. 21/16: Je kárným proviněním, jestliže advokát započte peníze, které inkasoval pro klienta, bez dohody s ním na svoji palmární pohledávku.

2017:

- Č. 1/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát vstupuje do soudní budovy se zbraní, a navíc tuto skutečnost popře.
- Č. 3/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát pověří substitučním zastupováním svého zaměstnance advokáta, přestože ví, že zaměstnanec má pozastaven výkon advokacie.
- Č. 6/17- Je kárným proviněním, jestliže advokát neplní povinnost uloženou mu vykonatelným rozsudkem.
- Č. 8/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát vystaví stvrzenku o přijetí zálohy, kterou však nepřijal.
- Č. 9/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako zástupce matky nezletilých dětí požaduje po matce jejich otce, starobní důchodkyni, údajné dlužné výživné včetně odměny za právní služby, s pohružkou exekučního řízení.
- Č. 20/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát z peněz inkasovaných pro klienta, bez dohody s ním, zadržuje část na úhradu své odměny, navíc aniž by vyhověl žádostem o vyúčtování této odměny.
- Č. 24/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát poskytuje právní služby v obchodním centru v prostorách označených „právní pohotovost“ bez označení advokát, přičemž vyvolává dojem, že právní služby poskytuje jiný subjekt.
- Č. 28/17: Je kárným proviněním, jestliže advokát si z peněz, které inkasuje pro klienta ponechá odměnu, kterou vyčíslí v rozporu s původním ujednáním o její výši a rovněž jestliže v klientské věci pověří zastupováním neoprávněnou osobu.

2018:

- Č. 4/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát jakožto dlužník podle smlouvy o půjčce nevrátí splatnou částku, a to ani přes opakované výzvy věřitele i jeho zástupce.
- Č. 6/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát nesplní soudem uloženou povinnost nahradit škodu z vadně poskytnutých právních služeb, a to přes opakované výzvy věřitele a jeho zástupce. -
- Č. 12/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako zástupce nesplnil slib podat žalobu, přičemž dokonce na dotazy nepravdivě odpovídal, že pohledávka je zažalována.
- Č. 14/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako určený advokát nedostatečně komunikoval s klientem, neinformoval ČAK o odmítnutí pro zjevně bezdůvodné uplatňování práva, naopak sdělil ČAK, že klienta seznámí s textem podnětu, který pak po odsouhlasení podá, což neučinil.
- Č. 15/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát podá žalobu opožděně, na dotazy klienta odpovídá vyhýbavě a navíc neinformuje klienta o došlé námitce promlčení.
- Č. 16/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako zástupce uzavřel s protistranou smlouvu o půjčce, s vysokými smluvními pokutami a zástavním právem, kterou mu sám poskytl na úhradu dluhu klientovi.
- Č. 22/18: Je kárným proviněním, jestliže advokát jako zástupce bez řádné dohody s klientem vezme odvolání částečně zpět.

2019:

- Ba 2019/3 str. 68: Je kárným proviněním, jestliže advokát nesplní povinnost uloženou mu vykonatelným rozsudkem, a to dokonce ani jako povinný v exekučním řízení.
- BA 2019/7-8 str. 88: Je kárným proviněním, jestliže advokát neinformuje klienta o výzvě k přihlášení pohledávky do insolvenčního řízení a sám jeho pohledávku nepřihlásí.

2020:

- BA 2020/4 str. 80: Advokát se dopustil kárného provinění tím, že umístil na svůj facebookový profil videopříspěvek, jehož obsahem je mimo jiné tato citace: „*Ve světle posledních tragických událostí informuji všechny naše členy, hlavně muže - všichni, kteří mají zájem si udělat zbrojní průkaz, ozbrojit se kvůli ochraně zdraví a majetku, obraťte se na mě a já vám s tím pomůžu.*“

2021:

(K 80/2018, BA 3/2021, str. 72)

Advokát se dopustil kárného provinění tím, že ačkoliv právně zastupoval L. K. jako otce v opatrovnické věci vedené u OS v K., o návrhu matky S. K. na úpravu poměrů rodičů k nezletilému synovi K., která byla pravomocně skončena dne 11. 4. 2017, a v rámci tohoto zastupování získal od L. K. informace o osobních, majetkových a finančních poměrech jeho rodiny, dne 9. 10. 2017 převzal právní zastoupení S. K. v její trestní věci, v níž L. K. je jako jeden z poškozených, když S. K. se měla dne 16. 1. 2015 dopustit přečinu poškození cizích práv dle § 181 odst. 1 písm. a) tr. zák. a přečinu podvodu dle § 209 odst. 1 tr. zák. zneužitím osobních údajů L. K., čímž ho vystavila nebezpečí náhrady škody a vymáhání poškozenou společnostmi, a dále v době nejméně od 17. 10. 2015 do 20. 10. 2015 se měla dopustit přečinu krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zák. a přečinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku dle § 234 odst. 1 tr. zák. zneužitím osobních údajů L. K., otce svého druha L. K.

2022:

- (K 111/2021, Ba 2022/7-8, str. 84)
- Advokátka se dopustila kárného provinění tím, že poté, co ji na základě plné moci udělené dne 10. 11. 2020 zmocnila společnost R., se sídlem v P., k zastupování, toto zmocnění přijala a v rozsahu svého pověření dne 10. 11. 2020 ustanovila JUDr. J. V., který není zapsán v seznamu advokátů ani advokátních koncipientů a ani není jejím zaměstnancem, svým zástupcem a umožnila mu poskytnutí právních služeb, a to nejméně dne 7. 1. 2021 a 12. 1. 2021.

2023:

- (K 10/2023, BA 9/2023, str. 61) Advokátka se dopustila kárného provinění tím, že bez vyzvání vstoupila do jednací síně č. 151 v budově Městského soudu v Praze na adrese Slezská 9, Praha 2, v níž probíhala neveřejná konzultace v insolvenční věci vedené tímto soudem mezi soudcem Městského soudu v Praze JUDr. P. S. a insolvenční správkyní JUDr. H. Z. za přítomnosti vyšší soudní úřednice Městského soudu v Praze H. V., a poté, co byla opakovaně vyzvána k opuštění jednací místnosti, odmítala místnost opustit, přičemž teprve poté, co JUDr. P. S. přivolal za účelem vyvedení kárně obviněné z jednací místnosti justiční stráž, tak ještě před příchodem justiční stráže přistoupila k vyšší soudní úřednici H. V. a na adresu JUDr. P. S. nahlas sdělila: „Vyřid'te mu, že je pičus,“ a jednací místnost opustila, přičemž při jejím opuštění zavřela dveře jednací místnosti takovou silou, že poškodila jejich zámek.

2023:

- (K 10/2023, BA 9/2023, str. 61) Advokátka se dopustila kárného provinění tím, že bez vyzvání vstoupila do jednací síně č. 151 v budově Městského soudu v Praze na adrese Slezská 9, Praha 2, v níž probíhala neveřejná konzultace v insolvenční věci vedené tímto soudem mezi soudcem Městského soudu v Praze JUDr. P. S. a insolvenční správkyní JUDr. H. Z. za přítomnosti vyšší soudní úřednice Městského soudu v Praze H. V., a poté, co byla opakovaně vyzvána k opuštění jednací místnosti, odmítala místnost opustit, přičemž teprve poté, co JUDr. P. S. přivolal za účelem vyvedení kárně obviněné z jednací místnosti justiční stráž, tak ještě před příchodem justiční stráže přistoupila k vyšší soudní úřednici H. V. a na adresu JUDr. P. S. nahlas sdělila: „Vyřid'te mu, že je pičus,“ a jednací místnost opustila, přičemž při jejím opuštění zavřela dveře jednací místnosti takovou silou, že poškodila jejich zámek.

2024:

(K 42/2023, BA 4/2024, str. 59)

- Advokát se dopustil kárného provinění tím, že
- při vedení knihy o prohlášeních o pravosti podpisu vydané mu Českou advokátní komorou dne 24. 3. 2017 (dále jen „knihy“) v období od 21. 1. 2021 do 8. 12. 2022 v řádcích knihy čísel 353 až 358 včetně, 360, 364 až 367 včetně, 370 až 385 včetně, 388 až 392 včetně, 397, 398, 401 až 410 včetně a 413 až 415 včetně ve sloupcích 5 těchto řádků neoznačil listiny opatřené jeho prohlášeními o pravosti podpisu tak, aby nebylo možné zaměnit je s jinými listinami,
- v době od 27. 9. 2019 do 5. 11. 2019 v řádcích knihy čísel 238, 239 a 240 neprovedl žádné zápisy do knihy, ačkoli řádky 237, 241 a následující řádky jsou opatřeny jeho zápisy, tedy uvedené řádky knihy při provádění zápisů do ní vynechal,
- poté, co v přesně nezjištěný den v období od 5. 11. 2019 do 25. 11. 2022, kdy byla kniha kárně obviněnému zadržena postupem podle ust. § 25b odst. 2 zákona o advokacii, byly neustanovenou osobou z knihy vytrženy listy obsahující stránky 101 až 104 včetně, knihu nevrátil České advokátní komoře ve lhůtě dvou týdnů od jejího zničení, přičemž její vrácení bylo dobře možné.

II. ÚS 2051 / 1

Východiska přístupu Ústavního soudu k
posouzení kolize mezi svobodou
projevu a osobnostními právy

Na základě uvedeného činí Ústavní soud následující obecnější východiska. Při řešení kolize mezi základním právem na svobodu projevu a základním právem na ochranu důstojnosti a cti jednotlivce musí být brána v potaz zejména:

- 1) **povaha výroku** (tj. zda jde o skutkové tvrzení či hodnotový soud)
- 2) **obsah výroku** (např. zda jde o projev „politický“ či „komerční“)
- 3) **forma výroku** (zejména nakolik je předmětný výrok expresivní či dokonce vulgární)
- 4) **postavení kritizované osoby** (např. zda jde o osobu veřejně činnou či dokonce o osobu aktivní v politickém životě, případně o osobu veřejně známou - typicky „hvězdy showbyznysu“)
- 5) **zda se výrok (kritika) dotýká soukromé či veřejné sféry** této kritizované osoby
- 6) **chování kritizované osoby** (např. zda kritiku sama „vyprovokovala“ či jak se posléze ke kritice postavila)
- 7) **kdo výrok pronáší** (např. zda se jedná o novináře, běžného občana, politika apod.) a konečně
- 8) **kdy tak učiní** (tzn. např. jaké měl či mohl mít jeho autor v daný okamžik k dispozici konkrétní údaje, z nichž vycházel, a v jaké situaci tak učinil). Každý z těchto faktorů hraje jistou roli při hledání spravedlivé rovnováhy mezi základními právy stojícími v kolizi, ovšem jejich relativní váha závisí vždy na jedinečných okolnostech každého případu. Zároveň Ústavní soud zdůrazňuje, že tento výčet relevantních faktorů není taxativní; v úvahu musí být vždy vzat celkový kontext věci a ve specifických případech mohou být významné i okolnosti, jež nelze do žádné z právě zmíněných kategorií zařadit

V této souvislosti pak Ústavní soud uvádí, že „základní právo na svobodný projev je třeba považovat za konstitutivní znak demokratické pluralitní společnosti, v níž je každému dovoleno vyjadřovat se k věcem veřejným a vynášet o nich hodnotící soudy. Věcí veřejnou jsou veškeré agendy státních institucí, jakož i činnost osob působících ve veřejném životě, tj. např. činnost politiků místních i celostátních, úředníků, soudců, advokátů, popř. kandidátů či čekatelů na tyto funkce; Jde o výraz demokratického principu, o výraz *participace občanské společnosti na věcech veřejných*“ [srov. nálezn sp. zn. IV. ÚS 23/05 ze dne 17. 7. 2007 (N 111/46 SbNU 41)].

V nálezu sp. zn. I. ÚS 453/03 ze dne 11. 11. 2005, pak Ústavní soud shrnul, že „i přehánění a nadsázka, byť by byly i tvrdé, nečiní samy o sobě projev nedovoleným. Ani nepřipadnost názoru kritika z hlediska logiky a podjatost kritika nedovolují samy o sobě učinit závěr, že kritik vybočil z projevu, který lze označit za přiměřený. Pouze v případě, že jde o kritiku věcí či jednání osob veřejných, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění, je třeba považovat takovou kritiku za nepřiměřenou. Při tom je třeba vždy hodnotit celý projev uskutečňující se ve formě literárního, publicistického či jiného útvaru, nikdy nelze posuzovat toliko jednotlivý vytržený výrok anebo větu“ (podobně srov. též nálezn sp. zn. IV. ÚS 23/05 ze dne 17. 7. 2007).

Mlčeti zlato?

- *„veškeré výroky, které lidé v každodenním životě pronášejí, jsou totiž založeny na informacích, které jsou jim k dispozici, to je které mohly získat v rámci svého poznání, a jsou výrazně ovlivněny řadou faktorů dalších (jejich inteligencí, vzděláním, hodnotovým nastavením, sociálním prostředím apod.). Pokud by si jednotlivec musel před pronesením skutkového výroku být zcela jistý tím, že je bez jakýchkoliv myslitelných pochybností v absolutním souladu s objektivním stavem reality, měl by zřejmě – přísně vzato – v mnoha životních situacích raději pouze mlčet.“ (viz bod 34 nálezu ÚS sp.zn. II. ÚS 2051/14 ze dne 3.2.2015)*

JUDr. KLÁRA KOŘÍNKOVÁ, Ph.D.
advokátní kancelář

Děkuji za pozornost.

JUDr. Klára Kořínková, Ph.D., LL.M.
office@ak-korinkova.cz